శ్రీ

కవిత.

గీ॥ విబుధలోకంబు "కవిత్వైవ విద్య" యనుచుఁ
జదువు వచనార్థమునను సం శయము గలదె ?
విద్యలకు నెల్ల నుత్తమ విద్య కవిత
దానిఁ దెలియుట విశ్వమం తయును గనుట.

ఇది మాసమునకొకసారి ప్రకటింపఁబడును

సంపుటము 2 విరోధికృన్నామ సం॥ చైత్రమాసము. సంచిక.11

న్యాయచంద్రిక.

కాకదంత పరీక్షాన్యాయము.

కాకములకు దంతములుండవు, కావునఁ [illegible]కి దంతములెన్ని యని పరీక్షింపఁబోవుట నగుఁబాటు. అట్లే నిర్దోషులకుఁ దప్పులెన్నఁ జూచుట వెడఁగుఁదనము.

కఫోణిగుడన్యాయము.

వంచకులు మోచేతికి బెల్లమురాచికొని మాధుర్యలోభమున జవిగొనవచ్చిన యమాయకుల నొప్పింతురు. అట్లే కొందరు దీయని మాటల నాసగొలిపి సుశీలుర మోసపుత్తురు

బీజాంకురన్యాయము.

" విత్తునకు మొలక మొదలు మొలకకు విత్తు మొదలు " అను వాదమున కెప్పటికి నంతముండదు. కావున " విత్తుముందా? చెట్లు

ముందా ? '' యనిశంకించుట నిష్ఫలము. అట్లే యనవస్థిత విషయము లందు వివాదము చేసిబుధులనలయింపరాదు.

అర్ధజరతీ న్యాయము.

ముఖలావణ్యమున యువతియుస్తనపతనమున జరతియు నను టయుపపన్నముగాదు. అట్లే యేకదేశమునుగొని విరుద్ధధర్మముల నొకచోఁ బొసఁగింపఁ జూచుట చెల్లదు.

కూపయంత్ర ఘటికాన్యాయము.

నూతిలోని నీరు చేఁదు నపుడు యంత్రమునందలి ఘటము లొక్కపు డూర్ధ్వగతియు నొక్కపు డధోగతియు నొందుచుండును. అట్లే జంతువులు కాలక్రమమున సుఖదుఃఖముల ననుభవించును.

తక్రకౌండిన్యన్యాయము.

'' బ్రాహ్మణుల కందఱకుఁ బెరుఁగు వడ్డింపుఁడు. కౌండిన్యునకు మాత్రము చల్లపోయుఁడు ,, అని చెప్పినప్పుడు కౌండిన్యుఁడును బ్రాహ్మణుఁడే యగుటఁజేసి పెరుగు పోయవలసియున్నను, వేరుగాఁ జేర్కొనఁబడుట నతనికి మజ్జిగయే వడ్డింతురు. అట్లే విశేషవిధులు సామాన్య విధుల బాధించును.

దండాపూపికా న్యాయము.

ఒక యతీశ్వరుఁడు రాత్రి భుజించుటకై కొన్నియప్పముల దండమునకుఁగట్టి చిలుకకొయ్యకుఁ దగిలించి దాఁచుకొనెను. మూషకములా పక్వారముల పసిఁబట్టి వానిం దినుటయకాక దండమును సైతము ముక్కలుగాఁ గొఱికివైచెను. అదిచూచి యొకయంతేవాసి “ సామీ ! యెలుకలు దండమును ముక్కలు చేసిన ” వని తెలిపెను. అంత నా పరివ్రాజకుఁడు “ దండముఁ గొఱికిన యెలుక లప్పములుండనిచ్చునా ? ” యని వగచెను. అట్లేఘనకార్యముల నిర్వహించినవారలఁతిపనులఁ బ్రవీణు లగుదురని తలంపవలయును.